

ALLES WAT JE MOET WETEN OVER DIT THEMANUMMER

Medisch leiderschap in beweging!

Het verschijnen van dit NTR-nummer met *Focus op medisch leiderschap* valt mooi samen met het Colloquium 2022 Leiden vanuit Visie op 8 april. Een interessant thema, want het blijft een wat abstract begrip: medisch leider zijn. Wanneer ben je dat precies en wat betekent medisch leiderschap voor ons?

We leggen in dit themanummer van NTR de link met sprekers en rolmodellen op het congres, die onder regie van enkele aiossen 'pitches' voor ons schreven. Ook zijn er enthousiaste en originele reacties binnengekomen op de oproep via de VRA nieuwsbrief. Daar zijn we heel blij mee!

Voor mij gaat medisch leiderschap over de workshop die we in 2019 organiseerden met Jeroen Hulst, kolonel bij Defensie, over medisch leiderschap in crisistijd en de overlap met militair leiderschap. Ik vond het heel leerzaam om met een frisse blik over de grenzen van mijn vak te kijken. Het bijzondere was, dat niemand in de toen volle zaal had vermoed dat een virus de wereld zo op

zijn kop zou zetten. Het heeft grote impact op ons persoonlijke en werkende leven. We spraken Jeroen opnieuw voor een interview, blikken terug op zijn rol in de eerste fase van de crisis en kijken vooruit; welke lessen kunnen we leren en wat vraagt dit van ons als medisch leiders in de zorg?

DE BASIS VAN MEDISCH LEIDERSCHAP

Wie informatie opzoekt over medisch leiderschap, komt uit bij het Platform Medisch Leiderschap.

Deze multidisciplinaire groep van artsen heeft in 2015 het *Raamwerk Medisch Leiderschap* opgesteld. Hun belangrijkste boodschap: *'Medisch leiderschap is een basishouding: het vermogen te zien wat er beter kan en te doen wat daarvoor nodig is. Artsen houden zichzelf af en toe een spiegel voor, voelen zich medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen op de werkvloer en denken na over de invloed van maatschappelijke ontwikkelingen op de gezondheid van hun patiënten. Waar het om gaat, is de bewustwording hiervan.'* Het platform vindt dat artsen opgeleid moeten worden in medisch leiderschap.

Ondertussen is dit een generieke activiteit omschreven in ons Landelijk Opleidingsplan en kreeg het een plek in het e-portfolio van aiossen. Binnen de opleiding is er meer aandacht voor, met als resultaat de waardevolle input van maar liefst vier artikelen in dit NTR-nummer.

VORM EEN MENING!

Als je medisch specialist bent, mag je zelf een mening hebben, zeker over zoiets belangrijks als je beroep. Emeritus hoogleraar kinderrevalidatie Jules Becher leerde mij in grote lijnen: Blijf je ontwikkelen in de vakinhoudelijke kennis van de revalidatie-geneeskunde, als medisch specialist, de kern van je vak. Delegeer de eenvoudige coördinatie en administratieve rompslomp. Een coördinator daar hoef je geen medisch specialist voor te zijn! Zodra COVID minder bedreigend is gaat de berichtgeving over de zorg vooral over geld: bezuinigingen, en personeelstekorten. Maar de huidige aanpak roept steeds meer vragen op. Is het goed medisch leiderschap dat veel revalidatieartsen de inkomsten per patiënt bij moeten houden in een rekentool? Is het marktwerkingsmodel nog wel van deze tijd of moeten we juist samenwerken zoals in die intensieve Covidzorg? Want wat dragen zorgverzekeraars bij als ze op de stoel van de arts gaan zitten?

De voorzitters van de VRA en Revalidatie Nederland, Annette van Kuijk en Dorine Wekking, spreken over zorgthema's in een interessant duo-interview. Naast dat artsen zelf aan de slag moeten, vind ik dat we ook kritischer moeten zijn naar bijvoorbeeld het Zorginstituut over wat waardevolle of *evidence based* zorg is.



Het oordeel dat niet-bewezen dus zinloze zorg is, is te kort door de bocht en we moeten blijven aangeven waar de medisch specialistische revalidatie voor staat.

NAAR DE KERN VAN MEDISCH LEIDERSCHAP

Van de landelijke ontwikkelingen terug naar de kern van medisch leiderschap: 'samen'? Samenwerken en leiderschap lijkt relatief eenvoudig als het allemaal goed gaat. De kern blijft: wat doe je als het 'spannend' wordt? Wat doe je als het in je team of hoger in je organisatie niet lekker loopt of als er (financiële) problemen zijn? Durf je je dan uit te spreken of feedback te geven? Zoek je de collega's op die jou een spiegel voorhouden of je steunen als dat nodig is? Hoe ga je om met werkdruk? Ieder mens heeft zijn eigen patroon en reflexen en het is goed om die van jezelf en je collega's te kennen. Ik ervaar dat we gemiddeld met veel beschouwende collega's zijn in ons vak: samenwerkingsgericht, analytisch (onze kracht), maar soms wat reactief en minder uitgesproken in vergelijking met bijvoorbeeld onze snijdende collega's. De kern zit wat mij betreft juist in het samenwerken, in beweging zijn en het trainen van jezelf op de dingen die jij lastig vindt. Ik heb bijvoorbeeld als hobby voor vechtsporten gekozen omdat ik mijzelf tegenkwam en

daarvan leerde samen met mijn 'tegenstander'. Nu oefen ik door wat vaker uit te spreken wat ik ervan vind en even niet voor de ander na te denken. Het leren en leiderschap is nooit klaar, (gelukkig maar) en vooral: altijd in beweging!

Ik heb het plezier van het samenwerken, (ook onder de spanning van een deadline) mogen ervaren bij het meewerken aan *Focus op medisch leiderschap* van het NTR, en wil in het bijzonder Janneke Haisma en Merel Bijleveld bedanken, een topteam!

Veel lees- en leerplezier, namens de redactie. ←

Hartelijke groet,
Inez van der Ham



Advertentie

DCRM 2022

November 10+11 | 's-Hertogenbosch

SAVE THE DATE

PROVEN PRACTICE
effectiveness and impact
in rehabilitation medicine